Gymnázium, Praha 6, Arabská 14 Programování

MATURITNÍ PRÁCE

David Čech květen 2020

Gymnázium, Praha 6, Arabská 14

MATURITNÍ PRÁCE

Předmět: Programování **Téma:** Stravovací deníček

Autor: David Čech

Třída: 4.E

Školní rok: 2019/2020

Třídní učitelka: Mgr. Jana Urzová, Ph.D.

Konzultant: Mgr. Jan Lána

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem jediným autorem tohoto projektu, všechny citace jsou řádně označené a všechna použitá literatura a další zdroje jsou v práci uvedené. Tímto dle zákona 121/2000 Sb. (tzv. Autorský zákon) ve znění pozdějších předpisů uděluji bezúplatně škole Gymnázium, Praha 6, Arabská 14 oprávnění k výkonu práva na rozmnožování díla (§ 13) a práva na sdělování díla veřejnosti (§ 18) na dobu časově neomezenou a bez omezení územního rozsahu.

V Praze dne	
7 1 102 0 0 11 0 11 11 11 11 11 11 11 11 11 11	- · · · × · ·
	David Cech

Anotace

Ve své maturitní práci jsem se zabýval vytvořením webové aplikace, která by sloužila jako stravovací deníček. Má maturitní práce má dvě části – backend napsaný v aplikačním rámci Express pro softwarový systém Node.js a frontend napsaný v JavaScriptových knihovnách React a Redux. Frontend vytváří uživatelské rozhraní v internetovém prohlížeči a backend obstarává zpracovávání a ukládání dat přijatých od frontendu do databáze. Jako databázi aplikace používá MongoDB uloženou na cloudu webové stránky MongoDB Atlas. Výsledkem mé maturitní práce je fungující webová aplikace, která umožňuje uživateli spravovat jídla, jejich výživové hodnoty a vytvářet tzv. deníčkové záznamy, které obsahují údaje o aktivitách a stravě uživatele v daný den. Tyto deníčkové záznamy si může uživatel zpětně prohlížet a porovnávat své výsledky se svým nutričním cílem.

Abstract

My project consisted of creating a web application which would serve as a diet diary. It has two parts — backend which is written in a framework Express for JavaScript runtime environment Node.js, and frontend written JavaScript libraries React, and Redux. Frontend creates user interface in web browser, and backend takes care of processing, and saving data it receives from frontend into the database. The application uses MongoDB as its database which is located in a cloud storage of the website MongoDB Atlas. The result of my work is a working web application that allows the user to manage foods, their nutritional values, and create so-called diary entries which contain information about the user's activites, and nutrition throughout the day. These diary entries can also be retrospectively viewed by the user, and the user can compare their progress with their nutritional goal.

Zadání

Jako maturitní projekt bych chtěl vypracovat webovou aplikaci (frontend aplikace React-Redux, backend v Node.js - Express a databázi MongoDB). Cílem by bylo vytvoření "Stravovacího deníčku"; aplikace ke spravování receptů a jejich kalorických hodnot, uživatel by měl také být schopen podívat se v retrospektivě na to, co jedl, a zhodnotit tak svou stravu (nejspíše ve formě grafu). Také bych chtěl, aby bylo součástí spočítání doporučených kalorických hodnot podle informací o uživateli.

Obsah

1.		Úvod		8
2.		Techno	logie použité k vývoji projektu	9
	2.	1 Výv	vojové nástroje	9
		2.1.1	IntelliJ IDEA	9
		2.1.2	Git a GitHub	9
	2.2	2 Fro	ntend	9
		2.2.1	React	9
		2.2.2	Redux	10
	2.3	3 Bac	kend	11
		2.3.1	Express	11
		2.3.2	MongoDB Atlas a Mongoose	12
3.		Instalac	e	13
	3.	1 Bac	kend	13
	3.2	2 Fro	ntend	13
4.		Backen	d	14
	4.	1 Mo	delydely	15
		4.1.1	Uživatel	15
		4.1.2	Jídla	16
		4.1.3	Deníčkové záznamy	16
	4.2	2 Enc	lpointy	18
		4.2.1	Uživatelské endpointy	18
		4.2.2	Jídelní endpointy	19
		4.2.3	Endpointy pro deníčkové záznamy	20
5.		Fronten	d	22
	5.	1 Rec	lucers	23
		5.1.1	DiaryEntryReducer	23
		5.1.2	FoodReducer	23
		5.1.3	AuthReducer	24
	5.2	2 Act	ion creators	24
		5.2.1	DiaryEntryActionCreator	24
		5.2.2	FoodActionCreator	25
		5.2.3	AuthActionCreator	25

5	.3 Ko	mponenty	26
	5.3.1	Navigation a UserInformation	26
	5.3.2	Login	27
	5.3.3	Register	27
	5.3.4	SearchFood	28
	5.3.5	FoodDetails	28
	5.3.6	CreateIngredient	29
	5.3.7	CreateMeal	30
	5.3.8	CreateDiaryEntry	31
	5.3.9	ViewDiaryEntries	32
	5.3.10	UserInformation	34
6.	Závěr		36
7.	Použitá literatura3		
8.	Seznam obrázků		

1. Úvod

Ve své maturitní práci jsem se zabýval vytvořením webové aplikace, která by sloužila jako stravovací deníček. Účelem stravovacího deníčku je umožnit uživateli zaznamenávat data o jeho aktivitách a stravě, načež si tato data může uživatel zpětně prohlížet, a hodnotit tak své výkony. Zpětné prohlížení zápisů je realizováno pomocí grafů, ve kterých je promítnutý jak nutriční cíl, tak výživové údaje zkonzumovaného jídla. Uživatel si může taktéž prostřednictvím aplikace prohlíže nebo vytvářet vlastní jídla s nutričními hodnotami a nutriční cíl, který sestává z doporučeného denního příjmu energie a makronutrientů. Nutriční cíl je vypočítáván z informací o uživateli pomocí rovnice Mifflin St. Jeor.

Po technické stránce má aplikace dvě části – serverové rozhraní backend a uživatelské rozhraní frontend. Backend zajišťuje komunikaci s databází a vyřizování požadavků, jež obdrží od frontendu (od uživatele). Frontend se stará o přenos informací mezi uživatelem a backendem.

Motivací pro vytvoření mého projektu bylo vytvoření aplikace, která by intuitivně propojovala vypočítání nutričního cíle, počítání výživových údajů zkonzumovaného jídla a databázi, ve které by byla uložena samotná jídla. Uživatel by díky tomuto propojení nebyl nucen hledat prostřednictvím různých zdrojů informace o těchto třech položkách a následně je manuálně spojovat, nýbrž měl by k nim všem přístup na jednom místě. Takové aplikace již existují (př.: KalorickéTabulky, MyFitnessPal), avšak jsou často placené, nebo příliš komplikované, čemuž jsem se chtěl u své aplikace vyhnout.

2. TECHNOLOGIE POUŽITÉ K VÝVOJI PROJEKTU

Tato podkapitola popisuje technologie, které byly použity při vývoji jak frontendu, tak backendu. Bude se také povrchně věnovat struktuře celé aplikace.

2.1 Vývojové nástroje

V této podkapitole jsou popsány nástroje, byly použity při vývoji obou částí mé maturitní práce, ale na chodu výsledného produktu se již nepodílejí.

2.1.1 IntelliJ IDEA

První technologií, která stojí za zmínku je vývojové prostředí IntelliJ IDEA, ve kterém byly napsány obě části mé maturitní práce. Největší jeho předností je podpora aplikačních rámců (frameworků), v nichž je má webová aplikace napsána. Pro frontend to byly aplikační rámce React a Redux a pro backend Express a Mongoose. Dále je v něm zabudovaný Git, což je systém pro spravování verzí projektu (Version Control System – VCS). V neposlední řadě kontroluje IntelliJ IDEA syntaxi kódu, upozorňuje na chyby, umožňuje snadný pohyb mezi soubory, jež tvoří projekt, ukazuje nabídku doplnění názvů proměnných apod.

2.1.2 Git a GitHub

Pro spravování verzí projektu a k zálohování jsem využíval Git a GitHub. Git slouží, mimo jiné, ke sdílení projektu na několika zařízeních a k ukládání změn. GitHub je webová služba, která poskytuje bezplatný webhosting pro ukládání opensource projektů. Obě části stravovacího deníčku mají na GitHubu vlastní repositář; pro frontend je to repositář na url https://github.com/DavidCech/dietdiary-frontend a pro backend je to repositář na url https://github.com/DavidCech/dietdiary-backend.

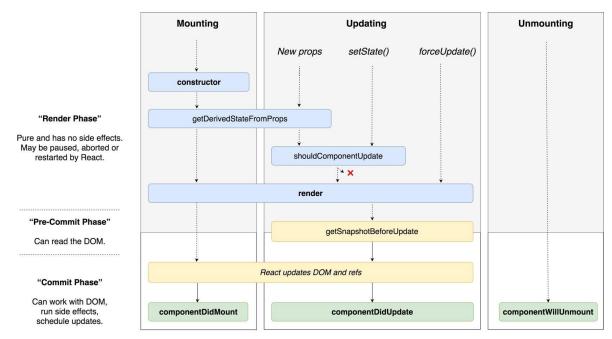
2.2 Frontend

Tato podkapitola charakterizuje technologie, které byly použity pouze při vývoji frontendu. Také blíže specifikuje, jak na sebe dané technologie navazují a fungují spolu, čímž již povrchně popisuje vnitřní strukturu frontendu.

2.2.1 React

React je aplikační rámec pro tvorbu uživatelského rozhraní. Jeho hlavní výhodou je kombinace programovacích jazyků JavaScript a HTML přímo v kódu – tzv. jsx. Základním stavebním blokem programů napsaných v Reactu jsou komponenty (Components), které mají své životní cykly (viz obr. 1) a funkci render, která musí vracet prosté HTML nebo jsx a která určuje, co se uživateli zobrazí v prohlížeči. Životní cykly mají 3 hlavní fáze: Mount, Update a Unmount. Mount je první fáze životního cyklu a dochází k ní, když se komponenta poprvé vykresluje na webové stránce. K Update fázi dochází pokaždé, když se změní data, která komponenta dostává

od svých rodičovských komponent (tzv. props), nebo data v samotné komponentě (např.: vyplnění formuláře, kliknutí na tlačítko). A k poslední fázi Unmount dochází, když už není třeba komponentu na webové stránce vykreslovat. Tyto životní cykly spouštějí nesmírně užitečné funkce, které může vývojář ve svém programu dále využívat. Kromě pohodlnosti psaní aplikace z hlediska programátora, je React optimální pro práci s rychle měnícími se daty, která je schopen velice rychle zpracovávat. Jedinou jeho nevýhodou je to, že je mezi jeho komponentami možná pouze jednostranná komunikace – rodičovské komponenty nejsou schopny přijímat data od svých potomků. Tento problém řeší další framework s názvem Redux. Podrobný pohled na strukturu Reactu a na to, jak React funguje, lze nalézt v citacích (Mawer, 2018).

Obr. 1: Životní cyklus komponenty v Reactu¹

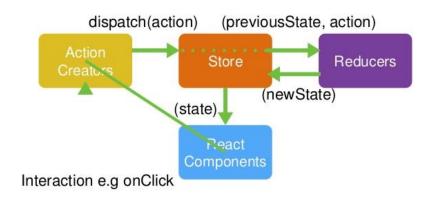
2.2.2 Redux

Redux je další JavaScript framework, který vytváří datovou strukturu, jež se nazývá úložiště (Store). V případě React-Redux aplikací se tato datová struktura nachází v hierarchii téměř nad všemi ostatními komponentami, což znamená, že skoro všechny komponenty mohou od této datové struktury dědit data. Její druhou vlastností je, že do ní mohou všechny komponenty data zapisovat pomocí metody dispatch, která jako parametr dostává objekty, jež se nazývají akce (actions). Tyto akce obsahují data, která se mají zapsat do úložiště. K úložišti se připojují komponenty prostřednictvím funkce connect, jež také zajišťuje, že komponenty obdrží v podobě props jak funkce zapisující data do úložiště, tak data z úložiště samotná. Jednotlivé položky v úložišti a jejich přepisování akcemi je definováno v souborech, které se nazývají

¹ Obr. 1: Životní cyklus komponenty v Reactu, převzato z webové stránky *blogDidMount – 2018 Guide to React Component Lifecycle Methods*. Dostupné z url: https://medium.com/@_ChrisBradshaw/blogdidmount-2018-guide-to-react-component-lifecycle-methods-1614e0bbe80a

reducers. Všechny funkce, v nichž se volá funkce dispatch s akcemi, by se měly nacházet v souborech se jmény action creators. Více o Reduxu naleznete v citacích (Engineering Team, 2017).

Redux Flow

Obr. 2: Oběh dat v React-Redux aplikaci²

2.3 Backend

Tato podkapitola se zabývá technologiemi, které byly použity pouze při vývoji backendu. Zároveň také pojednává o použité databázi a knihovně použité ke komunikaci mezi backendem a databází.

2.3.1 Express

Express je JavaScriptový framework, který zjednodušuje psaní serverového rozhranní aplikace v softwarovém systému Node.js. V mé aplikaci ho využívám pro vytvoření endpointů (tj. url, na která jsou posílány požadavky z frontendu). Tyto požadavky jsou dále pomocí Expressu zpracovávány. Zpracování požadavku může vypadat různě, avšak většinou zahrnuje čtení, zapisování, mazání nebo upravování záznamů v databázi. Poté, co se požadavek zpracuje a vyřídí, odešle backend frontendu odpověď, která opět může mít mnoho podob – nejčastěji to jsou buď data ve formátu JSON (JavaScript Object Notaion – JavaScriptový objektový zápis), nebo stavové kódy (200 – OK, 400 – Bad Request, 500 – Internal Server Error apod.). Odpověď od backendu přijímá frontend a dále tato přijatá data zpracovává. Díky Expressu je backend kompaktní, jelikož každému endpointu je přiřazena právě jedna funkce, v níž dochází k vyřizování požadavků. Více o Expressu se můžete dočíst v citacích (MDN contributors, 2020).

² Obr. 2: Oběh dat v Ract-Redux aplikaci, převzato z videa *React Workshops 01: A Step-by-Step Walkthrough Of Redux Data Flow (part1)*. Dostupné z url: https://www.youtube.com/watch?v=hiaqhl62zZs.

2.3.2 MongoDB Atlas a Mongoose

MongoDB Atlas je webová služba, která poskytuje webhosting pro MongoDB databáze. Pokud se jedná o málo frekventovené databáze, je tato služba bezplatná. Hlavní předností MongoDB databází je to, že jsou v nich dokumenty zapsané ve JSONu, tudíž je není nutné převádět do jiného formátu při komunikaci mezi backendem a databází. Mongoose je knihovna pro Node.js, která slouží k připojování se k MongoDB databázím a následné komunikaci mezi Node.js aplikací a MongoDB databází. Komunikace probíhá prostřednictvím tzv. dotazů (queries), které mohou být jednoduché i velmi komplikované. Dále Mongoose umožňuje vytvoření schémat pro jednotlivé typy dokumentů v databázi, v nichž je definováno, které atributy dokumenty musejí mít, které atributy jsou dobrovolné, hodnoty kterých atributů musejí být unikátní, jejich výchozí hodnoty atd. Detailnější pohled na MongoDB a Mongoose se nachází v citacích (Karnik, 2018).

3. INSTALACE

Tato kapitola popisuje, jak nainstalovat mou webovou aplikaci. K instalaci je potřeba mít nainstalovaný Node Package Manager, který zajišťuje instalaci a spravování modulů potřebných k fungování aplikace. Dále v této kapitole budou napsány příkazy pro instalaci aplikace pomocí Gitu, avšak lze použít i jiný Version Control System a příkazy analogické těm, které používá Git.

3.1 Backend

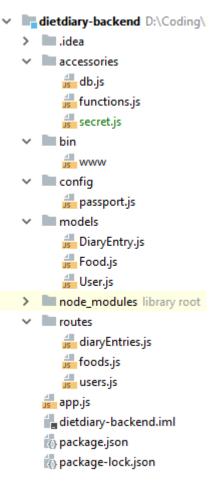
- 1. Otevřeme si příkazovou řádku s Gitem a zadáme do ní příkaz git clone https://github.com/DavidCech/dietdiary-backend.git, který nám vytvoří v pracovním adresáři složku dietdiary-backend se soubory z GitHub repositáře, v němž je backend uložen.
- **2.** Pomocí příkazů **cd dietdiary-backend** a **npm install** zavoláme Node Package Manager a nainstalujeme všechny moduly zapsané v souboru *package.json*.
- **3.** Pro spuštění aplikace poté vždy používáme příkaz **npm start**, který za pomoci nainstalovaných modulů spustí backend.

3.2 Frontend

- 1. Analogicky k instalaci backednu si otevřeme příkazovou řádku s Gitem a zadáme do ní příkaz git clone https://github.com/DavidCech/dietdiary-frontend.git, který nám vytvoří v pracovním adresáři složku dietdiary-frontend se soubory z GitHub repositáře, v němž je frontend uložen.
- **2.** Pomocí příkazů **cd dietdiary-frontend** a **npm install** zavoláme Node Package Manager a nainstalujeme všechny moduly zapsané v souboru *package.json*.
- **3.** Pro spuštění aplikace poté vždy používáme příkaz **npm start**, který za pomoci nainstalovaných modulů spustí frontend.

4. BACKEND

Jak bylo již několikrát zímněno backend je serverové rozhraní, jež vyřizuje požadavky, které dostává od frontendu. zařizuie obousměrnou komunikaci v cloudovém úložišti MongoDB Atlas. Základním souborem, který propojuje všechny části backendu, je app. js. V něm se specifikuje užití knihovny Express a ostatních přídatných součástí aplikace jako např.: middleware Cookie Parser. Také zčásti definuje url, na kterých se budou nacházet endpointy (zčásti jsou url endpointů definovány ještě v souborech, v nichž se nachází samotné vyřizování požadavků). V mé aplikaci jsou 3 pomyslné kmeny endpointů, které se dále větví a které jsou definované právě v souboru app. js. Těmito kmeny jsou /foods; /users a /diaryEntries před lomítky těchto částí url by byla ještě adresa, na níž běží samotný backend, avšak ta se může měnit podle zařízení, na kterém je backend spuštěn, proto ji sem uvádět nebudu. Každý z těchto kmenů dále větví jeden ze souborů uložených ve složce routes. Pro /foods je to foods.js, pro /users je to users.js a pro /diaryEntries diaryEntries.js. Dále je v app.js také definový error handler. Nad app. is stojí pouze serverový soubor www ve složce bin. Ten udává, na jaké url a na jakém portu poběží backend, a spouští na něm server s Expressovou aplikací. Kromě toho jsem přidal do tohoto souboru také funkci, která se připojuje k databázi při spuštění aplikace. Tato funkce se

Obr. 3: Struktura backendu

nachází v souboru *db.js* ve složce *accessories* a využívá funkci mongoose.connect k tomu, aby se připojila k databázi na url, které je definováno v souboru *secret.js*. Kromě url, na němž běží databáze jsou v souboru *secret.js* také uloženy přihlašovací údaje na připojení k databázi a klíč, který je užíván k autentizaci uživatelů (více v kapitole 3.2.1 Uživatelské endpointy). Soubor *secret.js* je lokální, což znamená, že nedochází k jeho sdílení na githubu kvůli tomu, aby nikdo nemohl obržet tato data tím, že se na githubu podívá na kód aplikace. Dále jsou součástí backendu soubory *package.json*, *package-lock.json* a všechny soubory ve složce *node_modules*, které jsou vytvořené Node Package Managerem a které obstarávají instalaci, aktualizaci a používání modulů aplikace. To jsou všechny soubory, které mají na starosti spuštění, chod a nastavení backendu. Ostatní soubory zajišťují samotnou funkcionalitu aplikace. Soubory ve složce *models* definují, jak mají vypadat dokumenty uložené v databázi, a soubory ve složce *routes* definují endpointy, na nichž se vyřizují uživatelské požadavky, a samotné vyřizování těchto požadavků. Tyto soubory jsou podrobně popsány v následujících kapitolách.

4.1 Modely

Tato podkapitola je zasvěcena popsání tří modelů, na nichž je celý můj projekt postaven, a jejich atributů. Pojmem modely se v mé aplikaci rozumí schémata knihovny mongoose, která specifikují strukturu dokumentů v databázi MongoDB. Všechny tyto modely jsou uloženy ve složce models.

4.1.1 Uživatel

V souboru User.js (viz obr. 4) se nachází schéma, které let userSchema = new Schema ({ diktuje podobu objektů, jež reprezentují v databázi uživatele. Každý uživatel musí mít čtyři atributy, přičemž tři z těchto atributů jsou typu String a jeden je typu Object. Prvním z nich je email, který musí být pro daného uživatele unikátní, protože se pomocí něho přihlašuje do frontendu. Stejně tak musí být unikátní i druhý atribut, uživatelské jméno, jenž slouží k identifikaci jednotlivých uživatelů v uživatelském rozhraní. Poslední atribut typu String, heslo, unikátní být nemusí, avšak je speciální v tom, že se do databáze nesmí uložit jako prostý text. Kdyby bylo heslo uloženo do databáze jako prostý text, hrozilo by odcizení účtu uživatele, proto se nejprve šifruje. Šifrování probíhá pomocí knihovny Bcrypt, která heslo promění skrze hashovací funkci na hash, což je v našem případě dlouhý řetězec, jenž nemá s původním heslem nic společeného. Tento řetezec ještě obohatí tzv. sůl (salt), která přidává další znaky do hashe a znemožňuje útoky pomocí duhové tabulky nebo hrubé síly. Work factor soli je v tomto případě 10. Více o hashovací funkci berypt naleznete v citacích (Arias, 2018). K hashování dochází před každým uložením dokumentu do databáze, tudíž se nemůže stát, že by v databázi bylo uloženo heslo jako prostý text. Hashování je

```
email: {
        type: String,
        required: true,
        unique: true
    ١,
   password: {
        type: String,
        required: true
    username: {
        type: String,
        required: true,
        unique: true,
    intakeGoal: {
        kcal: Number,
        protein: Number,
        carbs: Number,
        fat: Number,
        fibre: Number,
        required: false,
        default: {},
});
```

Obr. 4: Schéma pro dokument uživatele

jednostranné, proto se musí heslo hashovat i při přihlašování, při němž musí dojít k porovnání hashe zadaného hesla se zahashovaným heslem uloženým v databázi. Jak funkce na hashování před ukládáním dokumentu, tak funkce na porovnávání hesel jsou také uložené v tomto souboru. Poslední atribut typu Object, intakeGoal, reprezentuje nutriční cíl každého uživatele tzn. kolik kilokalorií a gramů makronutrientů by měl každý den uživatel zkonzumovat. Ve výchozím stavu je to prázdný objekt a uživatel si ho může nastavit pomocí uživatelského prostředí.

4.1.2 Jídla

Obdobně jako s uživateli je v souboru Food.js (viz obr. 5) let foodSchema = new Schema ({ uloženo schéma, jenž popisuje podobu objektů, v databázi představují jídla. Toto schéma má 4 povinné položky: název a uživatelské jméno autora, jež jsou obě typu řetězec, poté nutriční hodnotu, která se dále dělí na 5 podpoložek – čísla určující počet kilokalorií, bílkovin, sacharidů, tuků a vlákniny; a id autora. Navíc se skládá ještě ze dvou nepovinných položek: pole ingrediencí a řetězce popisu, které když uživatel nezadá, tak nabydou výchozích hodnot (pole bude prázdné a řetězec bude "Bez popisu"). Toto schéma definuje jak ingredience, tak pokrmy, jelikož jediný rozdíl mezi těmito dvěma typy dokumentů je, že pokrmy mají ingredience, kdežto ingredience se z dalších ingrediencí neskládají.

4.1.3 Deníčkové záznamy

Podobně jako v předešlých případech předepisuje soubor DiaryEntry.js (obr. 6 a 7) podobu dokumentů, jež reprezentují deníčkové záznamy v databázi. Stejně jako u schématu jídel jsou součástí deníčkových záznamů dva atributy popisující autora zápisu, jimiž jsou uživatelské jméno autora a id autora. Dalšími povinnými položkami jsou datum, pro které byl zápis vytvořen, shrnutí nutričních hodnot pro daný den a pole chodů, jež uživatel v tento den zkonzumoval. Jelikož jsou součástí deníčkocých zápisů, mají chody vlastní schéma, přestože se do databáze chody samy o sobě neukládají. Každý chod má

```
name: {
    type: String.
    required: true
nutritionVal: {
    kcal: Number,
   protein: Number,
    carbs: Number,
    fat: Number,
    fibre: Number,
},
ingredients: {
    type: Array,
    required: false,
    default: [],
},
desc: {
    type: String,
    required: false,
    default: "Bez popisu"
},
author: {
    type: Schema.ObjectId.
    ref: 'User',
    required: true
},
authorUsername: {
    type: String,
    required: true
```

Obr. 5: Schéma pro dokument jídla

vlastní nutriční hodnoty, strukturou shodné s těmi u jídel, a řetězec název, který nabývá pouze několika předepsaných hodnot (snídaně, dopolední svačina, oběd, odpolední svačina, večeře a ostatní), a nakonec složení, jež popisuje z jakých jídel se chod skládal. Atributy chodů mají výchozí hodnoty, protože uživatel není povinnen stravovat se šestkrát denně. Tyto výchozí hodnoty jsou následující: složení je prázdný řetězec, položky nutričních hodnot nabývají hodnoty 0 a název je jeden z 6 výše zmíněných chodů. Poslední položka schématu popisující deníčkové zápisy je vyhrazena aktivitám a je nepovinná. Má dva vlastní atributy – číslo spálených kilokalorií a řetězec popis. Výchozími hodnotami těchto atributů je 0 a "Žádné aktivity" respektive. Stejně jako u jídel není potřeba žádné šifrování.

```
let diaryEntrySchema = new Schema({
   date: {
       type: Date,
       required: true
   },
   meals: [mealSchema],
   nutritionSummary: {
       kcal: Number,
       protein: Number,
       carbs: Number,
       fat: Number,
       fibre: Number
   },
   activities: {
       kcal: {type: Number, required: false, default: 0},
       description: {type: String, required: false, default: "Žádné aktivity"}
   },
   author: {
       type: Schema.ObjectId,
       ref: 'User',
       index: true,
       required: true
   },
   authorUsername: {
       type: String,
       required: true
});
  Obr. 6: Schéma pro deníčkové zápisy
let mealSchema = new Schema({
    kcal: {type: Number, default: 0},
    protein: {type: Number, default: 0},
    carbs: {type: Number, default: 0},
    fat: {type: Number, default: 0},
    fibre: {type: Number, default: 0},
    name: {type: String},
    contents: {type: Array},
});
```

Obr. 7: Schéma pro chody

4.2 Endpointy

K popsání endpointů backendu mé aplikace slouží tato podkapitola. Endpointy jsou definovány pomocí rozcestníků (routers) v souboru *app.js* a samotnými metodami v těchto rozcestnících. Má aplikace má tři rozcestníky, přičemž všechny jsou uloženy ve složce *routes*. Jedná se o soubory: *foods.js*; *users.js* a *diaryEntries.js*. Každý endpoint je spjat s funkcí, která je volána, když na tento endpoint přijde požadavek. Za účelem zjednodušení popisu backendu odkazuji v dokumentaci na endpoint i na funkci, jež je s ním spjata, pouze jako na endpoint.

4.2.1 Uživatelské endpointy

Uživatelské endpointy jsou čtyři a jsou klíčové pro spravování informací o uživateli. Endpoint na url /users/login slouží pro přihlašování uživatelů, endpoint na url /users/register zajišťuje registraci nových uživatelů, endpoint na url /users/intake má na starosti výpočet nutričního cíle pro uživatele a poslední endpoint na url /users/userInformation získává z databáze uživatelské informace (uživatelské jméno, email a nutriční cíl). Všechny tyto endpointy operují s uživatelskými dokumenty v databázi a jejich schématy.

Endpoint pro registraci používá metodu post a dostává v těle požadavdku (request body) email, uživatelské jméno, heslo a heslo pro kontrolu. Nejprve zkontroluje, zdali v databázi již neexistuje uživatel s daným emailem nebo uživatelským jménem. Pokud existuje, pak odešle stavový kód 400 jako opověď. V případě, že se takový uživatel v databázi nenachází, zkontroluje, jestli se obě přijatá hesla shodují. Když se neshodují, odešle odpověď v podobě stavového kódu 401. V opačném případě vytvoří objekt podle schématu uživatele a přiřadí mu patřičné uživatelské údaje. Tento objekt je následně po šifrování hesla uložen do databáze, načež se odešle odpověď v podobě stavového kódu 200. Poslední možností je, že dojde při zapisování do databáze k chybě. Za takovýchto okolností se jako odpověď odešle stavový kód 500.

Stejně jako endpoint pro registraci používá endpoint pro přihlašování metodu post a dostává přihlašovací údaje v těle požadavku. Tentokrát ovšem stačí pouze email a heslo. Email se použije pro vyhledání objektu uživatele v databázi, přičemž pokud dojde při vyhledávání k chybě, odešle endpoint odpověď v podobě stavového kódu 500, a pokud žádný uživatel s daným emailem v databázi není, odešle se stavový kód 400. Stejně tak se odešle stavový kód 400, neshoduje-li se heslo uložené v databázi s heslem přijatým v požadavku. Pouze když se hesla shodují, dochází k autentizaci. Autentizace spočívá ve vytvoření unikátního hashe pro uživatele, který se nazývá authentication token. K autentizaci používá aplikace knihovnu passport-jwt. Tento hash poté uživatel používá, aby se prokázal serveru např.: při vytváření nebo při upravování dokumentů v databázi. Email, uživatelské jméno a authentication token jsou součástí JSON objektu, jenž je odeslán jako odpověď na správný požadavek. Dodatečné informace o knihovně passport-jwt a authentication tokenech můžete nalézt v citacích (Vanyan, 2017).

I endpoint pro vytváření nutričního cíle uživatele používá metodu post a očekává informace v těle požadavku. Tělo požadavku musí obsahovat pět atributů: věk, váhu, výšku, pohlaví a míru aktivity uživatele. Navíc se musí uživatel prokázat backednu skrze authentication token, který obsahuje hlavička požadavku. Data obdržená v požadavku poté použije endpoint k tomu, aby vytvořil nutriční cíl uživateli a uložil ho do databáze. Na výpočet kilokalorií slouží rovnice Mifflin-St Jeor. Kilokalorie jsou nutné na výpočet přijmu makronutrientů. Každý makronutrient by měl tvořit určitý díl denního příjmu kilokalorií. O poměru, v němž by se makronutrienty měly podílet na příjmu kalorií a rovnici Mifflin-St Jeor se můžete dozvědět více v citacích (Kubala, 2018). Gram sacharidů a bílkovin má čtyři kilokalorie, gram tuků má osm kilokalorií a gram vlákniny nemá kilokalorie žádné (doporučený příjem vlákniny nezáleží na příjmu kilokalorií). Z informací o tom, kolik kilokalorií májí gramy jednitlivých makronutrientů, a velikosti dílů, jež by jednotlivé makronutrienty měly zaujímat na příjmu celkových kilokalorií, se následně vypočítá nutriční cíl a uloží se do databáze. Pokud endpoint v požadavku neobrží všechna potřebná data, je odpovědí stavový kód 400. Dojde-li k chybě při ukládání nutričního cíle do databáze, je odpovědí stavový kód 500, a proběhne-li všechno v pořádku, je odpovědí stavový kód 200.

Poslední endpoint slouží pro získávání uživatelských informací z databáze. Používá metodu get a vyžaduje pouze, aby v hlavičce požadavku byl authentication token. Authentication token poté používá k získání uživatelských informací daného uživatele z databáze, které následně odesílá jako JSON v odpovědi.

4.2.2 Jídelní endpointy

Jídelní endpointy jsou dohromady tři a zodpovídají za čtení, mazání a ukládání objektů reprezentující jídla, proto pracují se schématy, jež diktují podobu těchto objektů. Endpoint zodpovědný za čtení jídel se nachází na url /foods/, endpoint zodpovědný za mazání jídel na url /foods/delete a endpoint, který má na starost vytváření jídel, na url /foods/create.

Jediný z těchto endpointů, který nevyžaduje autentizaci, je endpoint určený pro čtení jídel. Používá metodu get a parametry přijímá ve formě tzv. dotazu (query). Tento dotaz je součástí url tohoto endpointu a obsahuje dva parametry – name (název pokrmu) a skipNumber (číslo dokumentů, které se mají při čtení přeskočit). Příklad požadavku s dotazem vypadá takto: /foods/?name=mrkev&skipNumber=0. V tomto příkladu je název pokrmu mrkev a číslo dokumentů, které se mají přeskočit 0. Čtení stovek jídel z databáze se stejným jménem najednou by bylo velmi časově i paměťově náročné, proto se čtení dělí na více požadavků (jeden požadavek čte v současnosti 10 záznamů). Číslo skipNumber je z tohoto důvodu pro čtení potřebné a udává, od kolikátého dokumentu se mají jídla číst, přičemž pro 0 by to bylo prvních 10 záznamů, pro 10 by to byly záznamy s čísly 11-20 atd. Název pokrmu může být prostý řetězec nebo regulární výraz. Pokud dojde k chybě při čtení dokumentů odešle se jako odpověď stavový kód 500, v opačném případě je to objekt JSON s polem přečtených jídel a booleanem, který říká, jestli jsou po těchto přečtených jídlech ještě nějaká jídla uložena v databázi, nebo jestli tato jídla byly poslední položky v ní uložené.

Endpoint pro mazání jídel využívá metodu delete. Součástí požadavku musí být tělo, v němž je uloženo id jídla, které má tento endpoint z databáze smazat, a hlavička, v níž je uložený authentication token. Pomocí funkce passport, která je uložena v souboru *passport.js*, získá tento endpoint uživatele, jemuž odpovídá hash authentication token. Pokud endpoint neobdrží potřebné informace v požadavku, odešle stavový kód 400 jako odpověď, v opačném případě vyhledá pomocí těchto informací patřičnou položku a smaže ji z databáze. Při mazání může dojít chybě, která se projeví stavovým kódem 500 v odpovědi. Jídlo s patřičným id a autorem se v databázi také nemusí nacházet, což způsobí, že se v odpovědi objeví stavový kód 400. Pokud vše proběhne v pořádku, sestává odpověď ze stavového kódu 200.

Poslední endpoint pro vytváření jídel využívá metodu post a stejně jako endpoint na mazání jídel vyžaduje, aby součástí požadavku byl authentication token v hlavičce. V těle požadavku se musí nacházet atributy name (název jídla) a nutritionalVal (jeho nutriční hodnoty), nebo ingredients (jeho ingredience). V případě, že se v požadavku vyskytuje atribut ingredients, dopočítává si položku nutritionalVal endpoint sám z těchto ingrediencí. Dále může požadavek obsahovat atribut desc, který reprezentuje popis jídla, ale ten je nepovinný. Pomocí schématu pro jídlo z těchto parametrů a uživatele, kterého získá endpoint funkcí passport a authentication tokenu, vytváří objekt, který je následně uložen do databáze. Když dojde při ukládání objektu k chybě, odešle se jako odpověď stavový kód 500, a když uložení proběhne úspěšně odešle se stavový kód 200.

4.2.3 Endpointy pro deníčkové záznamy

Stejně jako jídelní endpointy jsou i endpointy pro deníčkové záznamy 3: **diaryEntries/get**; **diaryEntries/create** a **diaryEntries/delete**. Zastávají i ty samé funkce jako jídelní endpointy, tedy čtení, vytváření a mazání dokumentů respektive, ale na rozdíl od jídelních endpointů pracují s objekty, které reprezentují deníčkové záznamy a které jsou definovány schématem pro deníčkové záznamy.

Endpoint pro čtení deníčkových záznamů používá metodu get a dostává jediný parametr date skrze dotaz. Zároveň vyžaduje authentication token v hlavičce požadavku, jelikož více uživatelů může mít deníčkové záznamy pro ty samé dny a endpoint musí poznat, záznamy kterého uživatele má přečíst. Tento parametr může mít dvě podoby – může to být jedno datum, nebo pole dat o dvou položkách. Když je date jedno datum, tak endpoint přečte položku pro dané datum a uživatele, kterého získá z authentication tokenu. Pokud se jedná o pole, pak první datum určuje začátek intervalu dnů, pro které chce uživatel deníčkové záznamy zobrazit, a druhé datum tento interval uzavírá. Pro ilustraci pro parametr date=[22. 2. 2020; 28. 2. 2020] by přečetl endpoint záznamy pro dny 22. 2. 2020, 28. 2. 2020 a všechny dny mezi těmito dvěma daty. Ve skutečnosti je zápis dat trochu komplikovanějsí – pro příklad udávámpožadavek, který má jako parametr jedno datum, /diaryEntries/get/?date=%222020-03-11T23:00:00.000Z%22. Tyto přečtené záznamy endpoint dále zpracovává a pomocí jejich položky nutritionSummary dopočítá, kolik gramů makronutrientů a kolik kilokalorií zbývá do nutričního cíle, který si uživatel může nastavit. Pokud vše proběhne v pořádku, je odpovědí pole objektů ve formátu JSON, v němž je pro každý

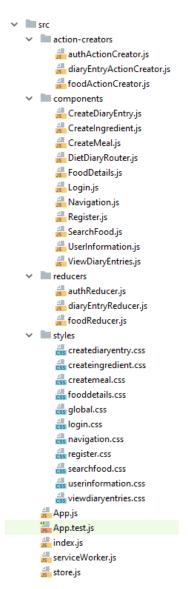
den z intervalu právě jeden objekt s atributy, které popisují zkonzumované nutriční hodnoty v daný den, kolik jich zbývá do nutričního cíle, a datum tohoto dne. Když je vstupním parametrem jedno datum, dojde k vyhledání zápisu pomocí id uživatele obdrženého z authentication tokenu a vstupního parametru. Tento jediný zápis je také obohacen nutričním cílem, avšak nijak dále se již nezpracovává a je odeslán jako odpověď ve formátu JSON. Dojdeli k chybě během vyhledávání dokumentů, odešle se jako odpověď na požadavek stavový kód 500.

Endpoint na mazání deníčkových záznamů používá metodu delete, přičemž vyžaduje v těle požadavku id deníčkového záznamu, jenž má být odstraněný z databáze, a v hlavičce authentication token. Skrz funkci passport, kterému předá endpoint authentication token, dostane objekt uživatele, jehož id použije společně s id záznamu k vyhledání požadovaného deníčkového záznamu a jeho následnému smazání. Proběhne-li vše v pořádku odešle se stavový kód 200, chybí-li v požadavku potřebná data nebo nenachází-li se v databázi dokument, jenž by odpovídal datům v požadavku, odešle stavový kód 400 nebo dojde-li k chybě během mazání deníčkového záznamu je odpovědí stavový kód 500.

Poslední endpoint používá metodu post a slouží k ukládání nových deníčkových záznamů. Stejně jako předchozí endpointy vyžaduje, aby byl v hlavičce požadavku přítomen authentication token. Kromě toho musí být přítomny v těle požadavku atributy určující datum deníčkového záznamu a stravu uživatele v daný den (pole objektů, v nemž každý objekt má právě dva atributy – počet gramů zkonzumovaného jídla a objekt představující toto jídlo). Dále může uživatel v požadavku také zaslat záznam o svých aktivitách (objekt o právě dvou atributech – počtu splánených kalorií a popisu této aktivity), tato položka je však nepovinná. Z těchto vstupních dat poté dopočítá endpoint atribut nutritionSummary, který představuje přehled zkonzumovaných kilokalorií a maktronutrientů v daný den. Dále je součástí deníčkového zápisu nutriční cíl, který endpoint získává skrze authentication token. Nemá-li uživatel nutriční cíl nastavený, jedná se o 0 kilokalorií a 0 gramů každého makronutrientu. V opačném případě se použije vypočítaný nutriční cíl. Následně vytvoří endpoint pomocí obdržených dat v požadavku a dat, která si sám vypočítal, deníčkový zápis. Pokud vše proběhne úspěšně odpovědí je patřičný deníčkový zápis jako JSON objekt, dojde-li k chybě během vytváření zápisu je odpovědí stavový kód 500 a je-li chyba ve vstupních datech je odpovědí stavový kód 403.

5. FRONTEND

Frontend mé aplikace slouží jako uživatelské rozhraní pro zasílání požadavků backendu a zobrazování dat, jež od backendu přijme, přičemž má standardní strukturu React-Redux aplikace. Komponentou, která propojuje všechny ostatní soubory, je v souboru App. js. V ní se nachází komponenta Provider, která zajišťuje, že všichni její potomci budou mít přístup k reduxovému úložitšti, které dostává tato komponenta jako props. Dále se v ní nachází klíčová komponenta BrowserRouter z knihovny react-router-dom, která společně s komponentou DietDiaryRouter ve složce components určuje, na jakých url se mají vykreslovat jaké komponenty. Nad App.js stojí pouze index.js, který tuto reactovou komponentu renderuje do prohlížeče. Reduxové úložiště je inicializováno v souboru store.js, kde dochází k sjednocení reducerů ze složky reducers a vytvoření patřičných atributů úložiště. S reducery komunikují pouze funkce ze souborů, jež se nazývají action creators a jež se nachází ve složce action-creators. V těchto funkcích je totiž volána reduxová funkce dispatch s parametry, které se nazývají akce. Akce obsahují data, která mají být uložena do reduxového úložiště, a data, která blíže specifikují, do jakých atributů úložiště mají být tato data zapsána. Funkce ze souborů action creators volá uživatel pomocí uživatelského rozhraní, které vytváří samotné reactové komponenty, jež jsou uloženy ve složce components. Na komponenty navazují kaskádové styly, což jsou soubory, které mají na starosti vizuální stránku uživatelského rozhraní vytvářeného komponentami. Tyto soubory se nacházejí ve složce styles a většina komponent má právě jeden vlastní soubor s kaskádovými styly, jehož název je shodný s názvem komponenty. Výjimkou je komponenta DietDiaryRouter, která

Obr. 8: Struktura frontendu

pouze specifikuje, na jakých url se mají vykreslovat jaké komponenty, a která sama o sobě žádnou grafickou podobu nemá. Druhou výjimkou je soubor *global.css*, v němž jsou definovány proměnné (barvy) a jiné kaskádové styly (např.: font), které platí pro všechny komponenty.

5.1 Reducers

V mé aplikaci rozlišuji 3 reducery, přičemž každý zachází s jedním typem objektů, které jsou definovány pomocí modelů v backendu. Reducer v souboru foodReducer.js zachází s objekty, které představují }; jídla, reducer v souboru authReducer.js zachází s objekty, které představují uživatele, a reducer v souboru diaryEntryReducer.js zachází s objekty, které představují deníčkové zápisy. Každý reducer (viz obr. 9) se skládá z proměnné initialState a funkce, která obrží jako parametr initialState a akci. V této funkci je poté mnoho případů (cases), jež blíže specifikují, co se má do atributů v úložišti zapsat. Která case se spustí určuje typ akce (action.type), jenž se zadává akci při jejím dispatchování. Typů akcí je mnoho, proto zde nebudou všechny podrobně vypisané, dojde pouze k nastínění obsahu atributů úložiště, které akce mění.

5.1.1 DiaryEntryReducer

DiaryEntryReducer má v proměnné initialState 3 položky: deleteMessage, searchedDiaryEntries createMessage (viz obr. 9). Do atributu deleteMessage se ukládá zpráva o tom, zdali bylo smazání záznamu v deníčku úspěšné. Podobné je to s položkou createMessage, do které se ukládá zpráva o tom, jestli v pořádku proběhlo vytvoření nového záznamu v deníčku. Tato zpráva se z úložiště následně může také mazat. Do atributu searchedDiaryEntries se vkládají deníčkové záznamy přijaté od backednu, když si o ně uživatel zažádá.

```
searchedDiaryEntries: null,
   deleteMessage: "",
   createMessage: "",
export default function (state = initialState, action)
   switch (action.type) {
        case 'SEARCHED DIARYENTRY TO STATE':
           return {
               ...state,
               searchedDiaryEntries: action.payload,
           };
        case 'SEARCHED DIARYENTRY CLEANUP':
            return {
                ...state,
               searchedDiaryEntries: null,
        case 'DELETE':
            return {
                searchedDiaryEntries: null,
               deleteMessage: action.payload,
            1:
        case 'CREATE DIARYENTRY TO STATE':
            return (
               ...state,
               createMessage: action.payload.message,
            1:
        case 'MESSAGE CLEANUP':
            return {
               ...<u>state</u>,
               createMessage: "",
            };
        default:
           return state
```

const initialState = {

Obr. 9: diaryEntryReducer

5.1.2 FoodReducer

InitialState foodReduceru se skládá z 5 atributů (viz obr. 10). Pole const initialState = { foods uchovává všechna jídla přijatá od backendu při vyhledávání jídel. S přijatými jídly souvisí také atribut isEmpty, který vypovídá o tom, je-li pole přijatých objektů prázdné, a atribut last, jenž udává, zdali jsou v databázi ještě další dokumenty, nebo zdali toto byly položky s daným jménem poslední. SearchedFood je položka, do níž se ukládá jídlo, které si chce uživatel prohlédnout detailně. Poslední atribut deleteMessage představuje zprávu, jež sděluje uživateli, jestli bylo odstranění jídla z databáze úspěšné.

```
foods: [],
last: false,
isEmpty: false,
searchedFood: null,
deleteMessage: "",
```

Obr. 10: foodReducer initialState

5.1.3 AuthReducer

InitialState authReduceru je tvořen 8 atributy. Atributy const initialState = { username a email uchovávají uživatelské jméno a email přihlášeného uživatele respektive. Boolean loggedIn indikuje, je-li uživatel přihlášen. Podobnou funkci má i boolean registered, který uchovává informaci o tom, zdali byl uživatel zaregistrován, či nikoliv. Do položek loginMessage, registerMessage a goalMessage jsou ukládány zprávy o tom, jestli bylo přihlášení, registrace nebo vytvoření nutričního cíle uživatele úspěšné. Do poslední položky userGoal se ukládá nutriční cíl uživatele, když si o jeho přečtení uživatel zažádá.

```
loggedIn: false,
    username: "".
    email: "",
    userGoal: null,
    registerMessage: "",
    loginMessage: "",
    goalMessage: "",
    registered: false
};
```

Obr. 11: authReducer initialSate

Action creators 5.2

Action creators jsou soubory plné funkcí, z nichž každá volá reduxovou funkci dispatch, která posílá akce do reducerů. Pro každý reducer existuje v mém projektu jeden action creator: authActionCreator.js dispatchuje akce do authReduceru, foodActionCreator.js foodReduceru a diaryEntryActionCreator.js do diaryEntryReduceru. V action creators také dochází ke komunikaci mezi frontendem a backendem prostřednicvtím funkce fetch, do níž se, mimo jiné, zadávají url jednotlivých backendových endpointů. Některé funkce v action creatorech jsou velmi komplexní, proto zde nebudou zevrubně popsané, nýbrž dojde pouze k přiblížení problematiky, kterou tyto funkce řeší.

5.2.1 DiaryEntryActionCreator

V souboru diaryEntryActionCreator.js, který se nachází ve složce action-creators, je 5 funkcí. Funkce getDiaryEntries komunikuje s backendovým endpointem diaryEntries/get/, kterému posílá prostřednictvím query svůj vlastní parametr date a od kterého dostává v odpovědi pole deníčkových zápisů. Toto pole poté posílá prostřednictvím akce do diaryEntryReduceru, který ho ukládá do atributu searchedDiaryEntries. Funkce createDiaryEntry obdobně komunikuje s endpointem diaryEntries/create/, jemuž zasílá v těle požadavku objekt, reprezentující nový zápis do deníčku, který má být uložen do databáze. Od tohoto endpointu dostává jako odpověď stavový kód, podle něhož vytváří zprávu, kterou posílá skrze akci do diaryEntryReduceru. Tam je poté uložena do položky createMessage. Poslední funkce komunikující s backendem se nazývá deleteDiaryEntry. Tato funkce posílá požadavky na endpoint diaryEntries/delete/, kterému zasílá v těle požadavku id deníčkového záznamu, který má být vymazán, přičemž stejně jako dvě předešlé funkce odesílá backendu i authentication token v hlavičce požadavku. Jako odpověď dostává stavový kód, podle něhož vytváří zprávu, která je skrze akci uložena do atributu deleteMessage v diaryEntryReduceru. Funkce messageCleanUp prostřednictvím akce maže položku createMessage v diaryEntryReduceru a funkce diaryEntryCleanUp obdobně nastavuje položku searchedDiaryEntries na hodnotu null.

5.2.2 FoodActionCreator

FoodActionCreator uložený v souboru foodActionCreator.js má 6 funkcí, z niž 3 komunikují s backendovými endpointy. První z těchto funkcí je funkce getFoods, která dostává jako parametr název jídla a číslo, které udává kolik dokumentů má být při čtení z databáze přeskočeno. Oba tyto parametry předává ve formě query backendovému endpointu na url /foods/. Odpovědí je pole jídel, které dispatchuje v jako akci do foodReduceru, v němž je toto pole uloženo do atributu s názvem foods. Další funkcí komunikující s backendem je funkce createFood, která vyžaduje jídlo jako parametr. Tento parametr poté posílá v těle požadavku společně s authentication tokenem v hlavičce požadavku backendovému endpointu /foods/create. Jako odpověď dostává JSON uloženého jídla, nebo stavový kód s chybou. Poslední funkcí ve foodActionCreatoru, jež komunikuje s backendem je funkce deleteFood. Tato funkce jako parametr dostává jídlo, jež má být smazáno z databáze, načež ho společně s authentication tokenem zasílá backendovému endpointu /foods/delete. Od backendu obdrží ve formě odpovědi stavový kód, který je posléze základem pro tvorbu zprávy, jež je uložena prostřednictvím akce do atributu deleteMessage ve foodReduceru. Funkce totalCleanUp a searchedFoodCleanUp nastavují skrze akci určité atributy objektu initialState na jejich výchozí hodnoty. V případě funkce searchedFoodCleanUp je to položka searchedFood a v případě funkce totalCleanUp to jsou položky: last, isEmpty, searchedFood a foods. Poslední funkce se nazývá searchedFoodToState a jako parametr dostává jídlo, které prostřednictvím akce ukládá do atributu úložiště searchedFood.

5.2.3 AuthActionCreator

AuthActionCreator zodpovídá za dispatchování akcí, jež souvisejí s manipulací s uživatelskými informaci, přihlašováním, odhlašováním a registrováním uživatele. Má sedm funkcí, z nichž čtyři komunikují s backendovými endpointy. Těmito funkcemi jsou logIn, register, getUserInformation a createUserGoal. LogIn dostává jako parametr přihlašovací údaje, které posílá v requestu na endpoint users/login. Jako odpověď obdrží email, uživatelské jméno a authentication token v JSON objektu, přičemž email a uživatelské jméno uloží jak skrze akci do atributů email a username v authReduceru, tak do localStorage. V authReduceru dojde také touto akcí ke změnění hodnoty položky loggedIn na true. Authentication token je uložen pouze do localStorage, odkud je získáván pokaždé, když je vysílán požadavek, jenž ho potřebuje. Funkce logIn může však obržet také stavový kód ohlašující chybu. Stane-li se tato možnost, dojde k vytvoření zprávy a jejímu uložení skrze akci do atributu loginMessage reduxového úložiště. Register také dostavá přihlašovací údaje jako parametry a stejně jako logIn je posílá ve formě požadavku na backendový endpoint. V tomto případě je to ovšem endpoint users/register. Jako odpověď posléze dostává stavový kód, který je využit k vygenerování patřičné zprávy pro uživatele a booleanu, jenž určuje, zdali byl uživatel zaregistrován. Obě tyto proměnné jsou uloženy prostřednictvím akce do authReduceru – boolean do atributu registered a zpráva do atributu registerMessage. Funkce getUserInformation používá authentication token uložený v localStorage k tomu, aby poslala požadavek na endpoint users/userInformation. V odpovědi získává objekt s uživatelským jménem, emailem a nutričním cílem, jehož položky ukládá do atributů reduxového úložiště username, email a userGoal respektive. Poslední funkce komunikující s backendem se nazývá createUserGoal. Tato funkce dostává v parametru údaje o uživateli – výšku, váhu, věk, pohlaví a míru aktivity, které následně posílá v těle požadavku společně s authentication tokenem na endpoint /users/intake. Odpovědí je stavový kód, podle kterého je vytvořena a dispatchnuta akce s patřičnými parametry. Tato akce mění v authReduceru položku goalMessage, jež informuje uživatele o tom, zdali bylo vytvoření nutričního cíle úspěšné. Zbylé tři funkce: logOut, loginCleanUp a registerCleanUp slouží k tomu, aby nastavovaly různé atributy authReduceru skrze akce na jejich výchozí hodnoty. V případě funkce loginCleanUp to je to proměnná loginMessage, v případě funkce registerCleanUp to jsou proměnné registerMessage a registered a v případě funkce logOut to jsou proměnné loggedIn, username a email. Kromě toho funkce logOut také maže authentication header, username a email z localStorage, čímž odhlašuje uživatele z aplikace.

5.3 Komponenty

Všechny komponenty se nacházejí ve složce *components* a podílejí se na vykreslování vlastního html kódu uživatelského rozhraní. Jedinou výjimkou v tomto ohledu je komponenta *DietDiaryRouter*, která pouze určuje, na jakých url se mají renderovat jaké komponenty. U každé komponenty v této podkapitole bude zmíněno na jakém url se renderuje, přičemž se z důvodu vyhnutí se repetici v této kapitole neobjeví detailní pohled na komponentu *DietDiaryRouter*.

5.3.1 Navigation a UserInformation

Komponenta *Navigation* (viz obr. 12 a 13) slouží k pohybu mezi jednotlivými url pomocí grafického uživatelského rozhraní. Uživateli se zobrazuje jako pruh v horní části obrazovky a skládá se buď ze 3, nebo 7 položek podle toho, jestli je uživatel přihlášen, nebo ne. Když není uživatel přihlášen, má na výběr položky Přihlásit se, Zaregistrovat se nebo Vyhledat jídla. Je-li přihlášen může vytvořit ingredienci, pokrm, zápis do deníčku, prohlédnout si deníčkové zápisy, prohlédnout si svůj profil, vyhledat jídla nebo odhlásit se. Všechny tyto položky jsou odkazy na url s patřičnými reactovými komponentami, přičemž je položka odkazující na aktuální url podkreslena jinou barvou než ostatní položky. Komponenta *Navigation* se renderuje na všech url frontendu.

Vyhledat jídla	Přihlásit se	Zaregistrovat se

Obr. 12: Navigation, není-li uživatel přihlášen

Vytvořit ingredienci	Vytvořit pokrm	Vytvořit zápis dne	Prohlédnout si zápis dne	Vyhledat jídla	Odhlásit se	Profil

Obr. 13: Navigation, je-li uživatel přihlášen

5.3.2 Login

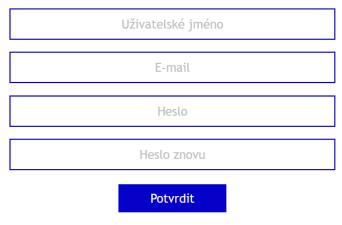
Komponenta *Login* má na starosti nejen přihlašování uživatelů do aplikace, ale i jejich odhlašování. Když je uživatel nepřihlášený má podobu formuláře s tlačítkem Potvrdit a dvěma vstupními poli (viz obr. 14), přičemž jedno slouží na zadání emailu a druhé na zadání hesla. Po kliknutí na tlačítko Potvrdit zkontroluje komponenta, zadal-li uživatel zadal informace do obou polí, načež buď uživateli oznámí chybu ve vstupu, nebo zavolá funkci logIn se zadanými přihlašovacími údaji z *authActionCreatoru*. Podle odpovědi, kterou obdrží tato funkce od backendu, tato komponenta buď ukáže uživateli chybovou hlášku, nebo ho přihlásí a promění se na tlačítko Odhlásit se v navigaci. Komponenta *Login* se vykresluje na url /login.

Obr. 14: Komponenta Login

5.3.3 Register

Register je komponenta, která obstarává registrování uživatelů do aplikace. Stejně jako komponenta Login je viditelná pouze, když není uživatel přihlášen, a sestává z formuláře, do něhož zadává uživatel své přihlašovací údaje, a tlačítka (viz obr. 15). Po kliknutí na tlačítko Potvrdit obdobně jako komponenta Login i komponenta Register zkontroluje, zdali uživatel zadal informace do všech polí. Kromě toho také kontroluje, jestli se shodují hesla a jestli má zadaná emailová adresa standardní emailovou formu. Podle výsledku této kontroly komponenta buď vykreslí uživateli chybovou hlášku, nebo zavolá funkci register z authActionCreatoru. Po přijetí odpovědi z backendu je uživateli sděleno, byl-li úspěšně zaregistrován, nebo vyskytla-li se při registrování nějaká chyba. Komponenta Register se vykresluje na url /register.

Obr. 15: Komponenta Register

5.3.4 SearchFood

Komponenta *SearchFood* umožňuje uživateli vyhledávat v databázi jídla s daným jménem. Samotná se nachází na url končící /, tudíž je komponentou, která se uživateli vyrenderuje jako první. Kromě toho je však také součástí komponent *CreateMeal* a *CreateDiaryEntry*. Zároveň je to jediná komponenta, jež ukazuje záznamy z databáze a nevyžaduje k tomu přihlášení. Nejprve má podobu vstupního pole, do kterého uživatel může zadat buď název chodu, nebo regulární výraz. Po napsání výrazu do tohoto vstupního pole se zavolá funkce getFoods z *foodActionCreatoru* s tímto výrazem jako parametrem. Pokud se z backendu vrátí v podobě odpovědi pole jídel, vykreslí se názvy těchto jídel (viz obr. 16), na které když uživatel klikne, přesune se patřičné jídlo do *foodReduceru* pomocí funkce searchedFoodToState a vykreslí se místo komponenty *SearchFood* komponenta *FoodDetails*. Uživatel může zažádat o další nebo předchozí výsledky hledání pomocí tlačítek, která se nacházejí pod vyhledanými jídly.

mrkev		
Mrkev special		
Mrkev slozena		
Mrkev Bezchybna		
Mrkev uživatelská		
Mrkev s popisem		
Mrkev hola		
Mrkev plná		
Mrkev jednotna		
Mrkev dvojita		
Mrkev s krátkým popisem		
Další výsledky		

Obr. 16: Komponenta SearchFood

5.3.5 FoodDetails

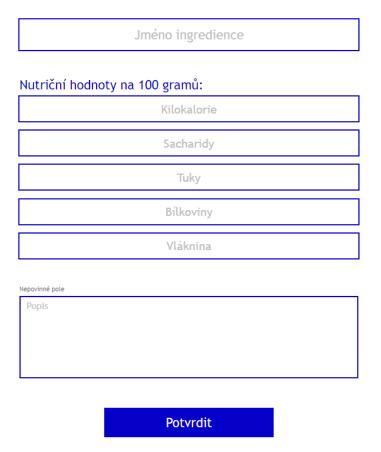
K vykreslování detailních informací o vyhledávaných jídlech slouží komponenta *FoodDetails*. Informace o vyhledaném jídle získává z atributu searchedFood, který čte z *foodReduceru*. U ingrediencí ukazuje jejich název, nutriční hodnoty a popis, je-li u nich nějaký. To samé platí i pro pokrmy, avšak u těch vykresluje navíc ještě seznam jejich ingrediencí (viz obr. 17). Renderuje se vždy, když uživatel klikne na výsledek vyhledávání v rámci komponenty *SearchFood*, a na stejném url jako komponenta *SearchFood*. Její podoba se dynamicky mění podle údajů ukazovaného jídla. Pokud je přihlášený uživatel autorem hledaného jídla, má možnost své jídlo z databáze odstranit (zavolání funkce deleteFood z *foodActionCreatoru*) pomocí ikony popelnice, která se vykresluje v pravém horním rohu komponenty.

Mrkev plná						
Ingredience:						
Mrkev syrova 150 gramů Mrkev smazena 150 gramů Mrkev pecena 150 gramů Mrkev oloupana 150 gramů						
		cké údaje na 100	O gramů			
Kilokalorie	Bílkoviny	Sacharidy	Vláknina	Tuky		
1769 kcal	57 gramů	51 gramů	111 gramů	32 gramů		
Lorem ipsum dolor sit amet, consectetuer adipiscing elit. Aliquam erat volutpat. Nulla quis diam. Nunc tincidunt ante vitae massa. Nulla est. Duis bibendum, lectus ut viverra rhoncus, dolor nunc faucibus libero, eget facilisis enim ipsum id lacus. Aenean id metus id velit ullamcorper pulvinar. Aliquam ornare wisi eu metus. Nulla quis diam. Donec ipsum massa, ullamcorper in, auctor et, scelerisque sed, est. Aenean placerat. Itaque earum rerum hic tenetur a sapiente delectus, ut aut reiciendis voluptatibus maiores alias consequatur aut perferendis doloribus asperiores repellat.						
Zpět						

Obr. 17: Komponenta FoodDetails

5.3.6 CreateIngredient

První komponenta, která umožňuje uživateli ukládat nová jídla do databáze, se nazývá *CreateIngredient* a vykresluje se na url /createIngredient. Je designovaná pro vytváření objektů reprezentujících ingredience pomocí jednoduchého formuláře, který má 7 polí (viz obr. 18). Vstupem prvního pole je název ingredience typu řetězec, do druhého, třetího, čtvrtého, páteho a šestého pole zadává uživatel číslo odpovídající dané nutriční hodnotě na 100 gramů ingredience. Poslední dobrovolné pole je zasvěceno popisu ingredience. Po kliknutí na tlačítko Potvrdit komponenta zkontroluje, zdali uživatel vyplnil všechna povinná pole a zdali kontrolní součet všech makronutrientů nepřesahuje 100 gramů, protože není možné, aby makronutrienty 100 gramů ingredience vážily více než 100 gramů (toto neplatí u některých testovacích položek, které se mohou objevovat v této dokumentaci na obrázcích). Pokud je vše v pořádku, zavolá se funkce createFood z *foodActionCreatoru*. Po obdržení odpovědi se zobrazí uživateli buď chybová hláška, nebo zpráva informující ho o úspěšném vytvoření.

Obr. 18: Komponenta CreateIngredient

5.3.7 CreateMeal

Druhá komponeta, jež slouží k vytváření nových jídel v databázi, je CreateMeal. Narozdíl od komponenty CreateIngredient se renderuje na url /createMeal a neslouží k vytváření jídel reprezentujících ingredience, ale celých pokrmů. Pokrmům uživatel nezadává žádné nutriční hodnoty, místo nich zadává pouze jejich složení, ze kterého se nutriční hodnoty dopočítávají v backendu. Skládat se pokrm může jak z ingrediencí, tak z jiných pokrmů. Proces vytváření pokrmu má 3 kroky. V prvním z nich uživatel zadá do vstupního pole název pokrmu a má možnost také zadat jeho popis. Druhý krok spočívá v zadávání složení pokrmu. To probíhá pomocí komponent SearchFood a FoodDetails – uživatel nejdříve ingredienci nebo pokrm vyhledá v komponentě SearchFood a v okně s komponentou FoodDetails zadá, kolik gramů daného jídla pokrm obsahuje, načež svůj vstup potvrdí tlačítkem Přidat ingredienci. Poslední třetí krok je přehled ingrediencí daného pokrmu (viz obr. 19) a zavolání funkce createFood z foodActionCreatoru pomocí tlačítka Potvrdit. V přehledu má uživatel ještě možnost odebrat nějaké ingredience, které přidal do pokrmu omylem pomocí tlačítek s ikonou popelnice. Mezi jednotlivými kroky se uživatel pohybuje pomocí tlačítek Další a Předchozí krok v horní části obrazovky. Navíc je součástí komponenty text, jenž uživatele informuje o tom, ve kterém kroku se zrovna nachází. Po obdržení odpovědi od backendu sdělí komponenta uživateli, byl-li jeho požadavek úspěšně vyřízen.

Obr. 19: Přehled ingrediencí pokrmu komponenty CreateMeal

5.3.8 CreateDiaryEntry

K vytváření zápisů do deníčku slouží komponenta CreateDiaryEntry, která se nachází na url /createDiaryEntry. Stejně jako CreateMeal má několik kroků. V prvním z nich uživatel zadává datum, pro které chce zápis vytvořit, k čemuž slouží veřejně dostupná knihovna react-calendar³. Ve druhém přiřazuje jednotlivým chodům (snídaně, dopolední svačina, oběd, odpolední svačina, večeře a ostatní) pokrmy nebo ingredience, jež jedl. Vyhledávání jídel probíhá prostřednictvím komponent SearchFood a FoodDetails a přepínaní mezi jednotlivými chody je uskutečňováno pomocí tlačítek Další a Předchozí chod. Ve třetím kroku může uživatel zadat počet spálených kilokalorií aktivitami a přidat k těmto aktivitám popis; tento bod je ovšem nepovinný. Čtvrtý krok je opět zkontrolování zadaných údajů a případná možnost z jednotlivých chodů některé položky odebrat pomocí ikon popelnic přítomných u každé položky (viz obrázek 20). Mezi kroky se stejně jako u komponenty CreateMeal uživatel pohybuje pomocí tlačítek Předchozí a Další krok. Také je součástí komponenty CreateDiaryEntry text sdělující uživateli, ve kterém kroku se v současnosti nachází. Kvůli tomu, že je vytváření záznamu do deníčku komplikované, a kvůli tomu, že by uživateli tento úkon napoprvé mohl dělat potíže, je komponenta doplněná o nápovědu v prvním kroku. Po kliknutí na tlačítko Potvrdit dojde ke zkontrolování vstupu a zavolání funkce createDiaryEntry z diaryEntryActionCreatoru. Když dostane frontend od backendu odpověď na požadavek, vygeneruje se z této odpovědi zpráva pro uživatele a vykreslí se.

31

³ Knihovna react-calendar je veřejně dostupná z url https://www.npmjs.com/package/react-calendar.

Krok 4/4 - Přehled a potvrzení

Snídaně	Dopolední svačina	Oběd	Odpolední svačina	Večeře	Ostatní
Mrkev hola 153 gramů 圓	Přidejte chod	Mrkev plná 365 gramů 圓	Přidejte chod	Mrkev slozena 145 gramů 圓	Přidejte chod
				Mrkev dvojita 133 gramů 圓	

Potvrdit

Obr. 20: Přehled denních chodů komponenty CreateDiaryEntry

5.3.9 ViewDiaryEntries

Další komponenta mé aplikace s názvem *ViewDiaryEntries* poskytuje uživateli grafický nástroj k prohlížení deníčkových záznamů. Jediný vstup, který se od uživatele v této komponentě očekává, je datum nebo rozmezí dat, pro něž chce ukázat záznamy z databáze. Zadavání tohoto vstupu je realizováno prostřednictvím knihovny react-calendar (viz obr. 21). Tyto vstupní informace se odešlou pomocí funkce getDiaryEntries z *diaryEntryActionCreatoru* backendu, od kterého frontend jako odpověď přijímá buď jeden deníčkový záznam, nebo pole deníčkových záznamů. Komponenta *ViewDiaryEntries* poté promítne data z přijatých záznamů do grafu, který vykresluje veřejně dostupná knihovna Recharts⁴. Jedná-li se o jeden záznam a jsou-li dostupná podrobná data, vyrenderuje komponenta také ikonu popelnice, jež slouží k zavolání funkce deleteDiaryEntry a smazání daného záznamu v deníčku, tabulku s aktivitami a tabulku s nutričními hodnotami a složením jednotlivých chodů (viz obr. 22). ViewDiaryEntries se vykresluje na url /viewDiaryEntry.

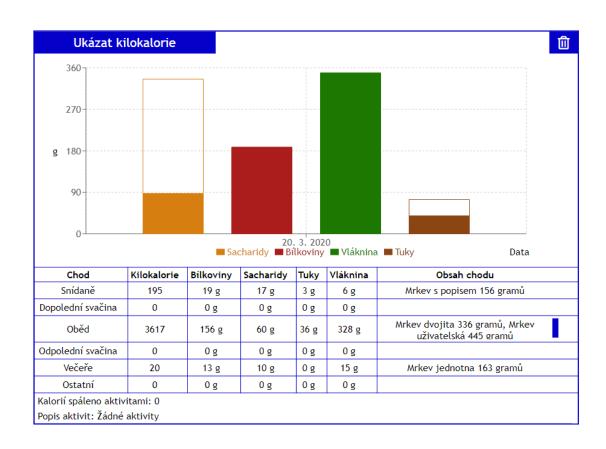
32

⁴ Knihovna Recharts je veřejně dostupná z url: http://recharts.org/en-US/.

Obr. 21: Veřejně dostupná komponenta ReactCalendar

Ukázat záznamy

Obr. 22: Přehled o příjmu nutričních hodnot a o složení jednotlivých chodů

Zpět

5.3.10 UserInformation

Poslední komponenta mého projektu se nachází na url /userInformation a má dvě scény. Jedna scéna slouží k zobrazování uživatelských informací (viz obr. 23) a druhá slouží k vytváření nutričního cíle (viz obr. 24). Mezi uživatelské informace patří: emailová adresa, uživatelské jméno a nutriční cíl. Uživatelské jméno a emailovou adresu zadává uživatel při registraci a nutriční cíl si uživatel může vytvořit v této komponentě tím, že vyplní formulář o pěti položkách – věk, výška, váha, pohlaví a míra aktivity. Tyto údaje slouží pro vypočítání doporučeného denního příjmu kilokalorií a gramů sacharidů, bílkovin, vlákniny a tuků na straně backendu. Kromě toho je součástí formuláře také vysvětlivka, jež uživatele informuje o tom, co si má představit pod jednotlivými pojmy, které popisují míru aktivit. Pomocí tlačítka Potvrdit uživatel volá funkci handleSubmit, která kontroluje, zda uživatel zadal všechna potřebná data. Pokud jsou vstupní informace nedostatečné, napíše komponenta uživateli chybu, v opačném případě zavolá funkci createUserGoal z authActionCreatoru. Uživatelské informace získává komponenta skrze funkci getUserInformation v authActionCreatoru. Tuto funkci volá komponenta pokaždé, když se vykresluje.

Přihlášen jako maturant2020 Email: maturant2020@gmail.com

> Váš nutriční cíl: Kilokalorie: 2684.69 Bílkoviny: 167.79 gramů Sacharidy: 335.59 gramů Tuky: 74.57 gramů

Vláknina: 34.27 gramů

Změnit cíl

Obr. 23: Přehled uživatelských informací

Vysvětlivka: Výška se zadává v centimetrech, váha v kilogramech a věk v letech. Sedavý způsob života nezahrnuje skoro žádnou fyzickou aktivitu, lehká aktivita zahrnuje lehkou fyzickou zátěž maximálně třikrát týdně, střední aktivita zahrnuje střední fyzickou zátěž většinu dní v týdnu, vysoká aktivita počítá s velkou fyzickou zátěží každý den a extrémní aktivita značí velkou fyzickou zátěž více než jednou denně. K výpočtu kalorického cíle je využívána tzv. Rovnice Mifflin-St Jeor.

Potvrdit

Obr. 24: Formulář na vytvoření uživatelského cíle

6. ZÁVĚR

Cílem mé maturitní práce bylo vytvoření plnohodnotné webové aplikace, která by sloužila jako stravovací deníček. Uživatel mé aplikace měl být schopen vytvořit si nutriční cíl, vlastní jídla a deníčkové záznamy, v nichž by byly přehledně uloženy informace o uživatelově stravě a aktivitách v daný den. Má aplikace měla být co nejjednodušší a ulehčovat uživateli zaznamenávání informací o příjmu energie a makronutrientů v průběhu dne. Tohoto cíle jsem, dle mého uvážení, dosáhl, přestože jsem zjistil, že mnohé se současnými technologiemi zjednodušit příliš nelze – příkladem je zadávání gramů zkonzumovaného jídla nebo spálených kilokalorií aktivitami. Tato data musí vždy zadat uživatel a je velmi těžké vědět, kolik gramů jednotlivých ingrediencí pokrm obsahuje nebo kolik kilokalorií člověk spálil při aktivitě. Existují sice zařízení, která by uživateli mohla v zjišťování těchto informací pomoci (fitness náramky, chytré váhy aj.), avšak stále musí uživatel strávit nějaký čas získáváním a zadáváním těchto informací.

Z mého pohledu existují dva doplňky, kterými by se dala má aplikace poměrně snadno vylepšit, a jeden doplněk, jehož implementace je téměř neproveditelná. Prvním proveditelným doplňkem je adaptace na mobilní zařízení a druhým je čtečka čárových kódů. Aby aplikace mohla fungovat na mobilních zařízeních, je potřeba změnit zejména její grafické uživatelské rozhraní a způsob pohybu mezi jednotlivými stránkami, přičemž funkcionalita může zůstat v zásadě stejná. Zakomponovat čtečku čárových kódů do mé aplikace by bylo těžší, ovšem výhodou je, že již existují knihovny, které by značnou část práce dělaly za mne. Téměř neproveditelným doplňkem je potom komunikace s fitness náramky a chytrými vahami. Problém s komunikací spočívá v tom, že každý výrobce má vlastní komunikaci mezi svými zařízeními a svými aplikacemi. Má aplikace by tudíž musela obsahovat hned několik verzí komunikace, aby byla schopna komunikovat se zařízemími od různých výrobců, a umět rozpoznávat zařízení, která by se k ní připojila, což je velmi komplexní problém.

7. POUŽITÁ LITERATURA

Arias, Dan. 2018. Hashing in Action: Understanding bcrypt. *auth0.com.* [Online] 31. května 2018. [Citace: 22. února 2020.] https://auth0.com/blog/hashing-in-action-understanding-bcrypt/.

Engineering Team. 2017. A Beginners Guide to Redux. *gistia.com.* [Online] 4. září 2017. [Citace: 18. února 2020.] https://www.gistia.com/beginners-guide-redux/.

Karnik, Nick. 2018. Introduction to Mongoose for MongoDB. *freecodecamp.org*. [Online] 11. února 2018. [Citace: února. 19 2020.] https://www.freecodecamp.org/news/introduction-to-mongoose-for-mongodb-d2a7aa593c57/.

Kubala, Jillian. 2018. How to Count Macros: A Step-by-Step Guide. *healthline.com*. [Online] 14. října 2018. [Citace: 28. března 2020.] https://www.healthline.com/nutrition/how-to-count-macros.

Mawer, Daine. 2018. An Introduction to React. *medium.com*. [Online] 11. října 2018. [Citace: 17. února 2020.] https://medium.com/@dainemawer/an-introduction-to-react-578be2aa0a6f.

MDN contributors. 2020. Express/Node introduction. *developer.mozilla.org*. [Online] 5. ledna 2020. [Citace: 18. února 2020.] https://www.gistia.com/beginners-guide-redux/.

Vanyan, Arpy. 2017. Learn using JWT with Passport authentication. *medium.com*. [Online] 28. prosince 2017. [Citace: 24. února 2020.] https://medium.com/front-end-weekly/learn-using-jwt-with-passport-authentication-9761539c4314.

8. SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1: Životní cyklus komponenty v Reactu ¹	10
Obr. 2: Oběh dat v React-Redux aplikaci ²	11
Obr. 3: Struktura backendu	14
Obr. 4: Schéma pro dokument uživatele	15
Obr. 5: Schéma pro dokument jídla	16
Obr. 7: Schéma pro deníčkové zápisy	17
Obr. 6: Schéma pro chody	17
Obr. 8: Struktura frontendu	22
Obr. 9: diaryEntryReducer	23
Obr. 10: foodReducer initialState	23
Obr. 11: authReducer initialSate	24
Obr. 12: Navigation, není-li uživatel přihlášen	26
Obr. 13: Navigation, je-li uživatel přihlášen	26
Obr. 14: Komponenta Login	27
Obr. 15: Komponenta Register	27
Obr. 16: Komponenta SearchFood	28
Obr. 17: Komponenta FoodDetails	29
Obr. 18: Komponenta CreateIngredient	30
Obr. 19: Přehled ingrediencí pokrmu komponenty CreateMeal	31
Obr. 20: Přehled denních chodů komponenty CreateDiaryEntry	32
Obr. 21: Veřejně dostupná komponenta ReactCalendar	33
Obr. 22: Přehled o příjmu nutričních hodnot a o složení jednotlivých chodů	33
Obr. 23: Přehled uživatelských informací	34
Obr. 24: Formulář na vytvoření uživatelského cíle	35